

Kejsarens nya kläder

HC Andersen

För många år sedan levde en kejsare, som tyckte så ofantligt mycket om vackra nya kläder, att han slösade alla sina pengar för att bli riktigt fin och grann. Han brydde sig inte om sina soldater, brydde sig inte om teatern eller att åka omkring på promenaderna om det inte var för att få visa sina nya kläder. Han bytte rock varje timme på dagen. Om andra kungar sade man ofta att de satt i rådslag. Om denna så sade man alltid: kejsaren är i garderoben.

I den stora staden, där han bodde, gick det mycket livligt till. Varje dag kom många främlingar. En dag kom två bedragare. De gav sig ut för att vara vävare och sade, att de kunde väva det vackraste tyg som man kunde tänka sig. Inte nog med att färgerna och mönstret var ovanligt vackert, de kläder, som syddes av tyget, hade även den underbara egenskapen, att de var osynliga för de människor, som misskötte sitt arbete eller dum.

- Det skulle ju vara fina kläder, tänkte kejsaren. Då jag hade på mig dem, skulle jag kunna upptäcka, vilka män i mitt rike som missköter sitt arbete och jag skulle kunna skilja de kloka från de dumma. Det tyget måste genast vävas åt mig. Och så gav han de två bedragarna mycket pengar i förskott så att de skulle kunna börja sitt arbete.

De satte också upp två vävstolar och låtsades, som de arbetade, men de hade inte det ringaste på vävstolen. De begärde oupphörligt det finaste silke och det präktigaste guld; men detta stoppade de i sin egen ficka och arbetade med de tomma vävstolarna, och det till långt in på nätterna.

-Nu skulle jag ändå bra gärna vilja veta, hur långt de kommit med tyget, tänkte kejsaren. Han var litet underlig till mods, då han tänkte på, att den som

var dum eller som misskötte sitt arbete inte kunde se det. För sig själv trodde han inte att han behövde vara orolig, men ville först skicka någon för att se till, hur det stod till. Var enda människa i staden visste, vilken sällsam kraft tyget hade, och var och en önskade se, hur dålig eller dum hans granne var.

- Jag vill sända min gamle, trogne minister bort till vävarna, tänkte kejsaren. Han kan bäst se hur tyget tar sig ut för han har förstånd, och ingen sköter sitt arbete bättre än han.

Nu gick den gamle, hederlige ministern in i salen, där de båda bedragarna satt och arbetade med de tomma vävstolarna. Åh, Gud bevare oss! tänkte den gamle ministern och spärrade upp ögonen. Jag kan ju inte se någonting! Men det sade han inte.

De båda bedragarna bad honom gå närmare och frågade, om det inte var ett vackert mönster och sköna färger. Med det samma pekade de på den tomma vävstolen. Den stackars gamle ministern fortfor att spärra upp ögonen, men kunde inte se någonting, för det fanns ingenting. Herre Gud! tänkte han, skulle jag vara dum? Det har jag aldrig trott, och det, bör ingen människa få veta. Skulle jag inte duga att sköta mitt arbete? Nej, det går inte an, att jag säger, att jag inte kan se tyget.

- Nå, ni säger ingenting, sade den ene..

- Åh, det är vackert, alldeles utomordentligt vackert ! sade den gamle ministern och tittade genom sina glasögon. Vilket mönster och vilka färger! Ja, jag skall säga till kejsaren, att jag tyckte väldigt mycket om det.

- Nå, det gläder oss, sade de båda vävarna, och nu nämnde de färgerna och det sällsamma mönstret vid namn. Den gamle ministern hörde noga på,. så att han skulle kunna säga det samma, då han kom hem till kejsaren, och det gjorde han.

Nu begärde bedragarna mera pengar, mera silke och guld, som de skulle använda till vävnaden. Alltsammans stoppade de i sina egna fickor, och i väven kom inte en tråd, men de fortsatte som förut att väva på den tomma vävstolen.

Kejsaren sände snart en annan av sina hederlig tjänsteman dit för att se, hur det gick med väven och om tyget snart vore färdigt. Det gick på samma sätt som med ministern: hån såg och såg, men eftersom det inte fanns annat än de tomma vävstolarna, kunde han ingenting se.

- Ja, är det inte ett vackert tyg? sade de båda bedragarna och visade och förklarade det vackra mönstret, som alls icke fans till.

- Dum är jag inte, tänkte mannen. Det måste vara min anställning hos kungen som jag inte duger till? Det var då verkligen konstigt! Men det får jag inte låta någon märka. Och så prisade han tyget, som han inte såg, och förklarade

dem sin förtjusning över de vackra färgerna och det präktiga mönstret. Ja, det är riktigt utsökt vackert, sade han till kejsaren.

Alla människor i staden talade om det vackra tyget.

Nu ville kejsaren själv se det, medan det ännu var i vävstolen. Med en hel skara utmärkta män, bland dem de två gamla, hederliga männen, som förut hade varit där, gick han till de båda listiga bedragarna, som nu vävde av alla krafter, men utan något material i vävstolen.

- Ja, är det inte magnifikt? sade de båda hederliga männen. Eller hur ers majestät se, vilket mönster, vilka färger! Och så pekade de på den tomma vävstolen, för de trodde, att de andra nog kunde se tyget.

- Vad vill det här säga! tänkte kejsaren. Jag ser ingenting, det är ju förskräckligt! Är jag dum? Duger jag inte till att vara kejsare? Det var det förfärligaste, som kunde hända mig!

- Åh, det är mycket vackert! sade kejsaren. Det har mitt allra högsta bifall. Och han nickade belåten och betraktade den tomma vävstolen; för han ville inte säga, att han ingenting kunde se. Alla, som han hade med sig, såg och såg, men såg ändå inte mer än alla de andra. De sade, liksom kejsaren: Åh, det är mycket vackert! och rådde honom att klä sig i detta nya präktiga tyg första gången vid den stora procession, som snart skulle äga rum.

- Det är magnifikt, ypperligt, charmant ! gick det från mun till mun. Kejsaren gav bedragarna var sitt riddarkors att hänga i knapphålet och titeln vävjunkare.

Hela natten före den dag, då processionen skulle äga rum, satt bedragarna uppe och hade över sexton ljus tända. Folk kunde se, att de hade bråttom med att få kejsarens nya kläder färdiga. De låtsades, som de tog tyget ur vävstolen. De klippte i luften med stora saxar. De sydde med synål utan tråd och sade slutligen

- Se så, nu är kläderna färdiga!

Kejsaren kom själv dit med sina förnämsta följeslagare och de båda bedragarna lyfte ena armen i vädret, som om de hållit i något, och sade:

- Här är benkläderna!

- Här är rocken!

- Här är manteln!

och så vidare. De är lätta som spindelväv ! Man skulle kunna tro, att man inte hade någonting på kroppen, men det är just det som är det fina hos dessa kläder.

- Ja! sade alla följeslagarna, men de kunde ingenting se, för det fanns ingenting att se.

- Skulle nu ers kejserliga majestät allra nådigast tänkas ta av sig sina kläder så skall vi klä på er de nya der borta framför den stora spegeln, sade bedragarna.

Kejsaren tog av sig alla sina kläder och bedragarna låtsade, som de gav honom plagg efter plagg av de nya, som skulle vara sydda. De tog honom om midjan och liksom band fast något. Det var släpet och kejsaren vred och vände sig framför spegeln.

- Gud, vad det klär väl ! Vad det sitter utmärkt ! sade de allesammans. Vilket mönster! Vilka färger! Det är en dyrbar dräkt!

- Tronhimmeln, som skall bäras över ers majestät i processionen, väntar där utanför! anmälde överceremonimästaren.

- Ja, jag är ju i ordning! sade kejsaren. Sitter det inte bra? Och så vände han sig ännu en gång framför spegeln, för att det skulle se ut, som om han riktigt betraktade sin ståt.

Kammarherrarna, som skulle bära släpet, famlade med händerna ut åt golvet, som om de tagit upp släpet, och gick och höll händerna i luften, för det fick inte märkas att de ingenting kunde se.

Och så gick kejsaren i processionen under den vackra tronhimmeln, och alla människor på gatan och i fönstren sade:

- Åh, vad kejsarens nya kläder är vackra! Vilket vackert släp han har på manteln! Så utmärkt det sitter! Ingen ville avslöja, att han ingenting såg för då hade han ju inte dugt för sin anställning eller varit mycket dum. Inga av kejsarens kläder hade gjort en sådan lycka.

- Men han har ju ingenting på sig ! sade ett litet barn.

- Herre Gud, hör bara den oskyldiges röst! sade fadern och den ene viskade till den andre, vad barnet hade sagt.

- Han har ingenting på sig, är det ett litet barn som säger.

- Han har ingenting på sig!

- Han har ju ingenting på sig! ropade slutligen allt folket och det kröp i kejsaren, för han tyckte, att de hade rätt, men han tänkte: Nu måste jag hålla god min till processionens slut. Och så höll han sig ännu rakare, och kammarherrarna gick och bar på ett släp som inte fans.